

Muz 717

E-5-höz.

rendeleti Közlöny a m. kir. honvédség számára.
i. — Szabályrendeletek.

ZMKA. TUD. KÖNYVTÁR

ARCHIVUM

Lelt. sz. 414
Tervezet.

FÜGGELÉK

A

GYAKORLATI SZABÁLYZAT A M. KIR. HONVÉD GYALOGSÁG SZÁMÁRA CZIMŰ SZOLGÁLATI KÖNYVHÖZ.

Gyalogsági géppuskás osztagok.

BUDAPEST

PALLAS IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1908.

316

Muz 717

TARTALOM.

	Oldal
Bevezető megjegyzés	5
Jelek	5

I. FEJEZET.

Egyes kiképzés.

1. §. Általános határozványok	7
2. §. Az egyes géppuska felállítása, igazodása és mozgása	10
3. §. Lemálházás, a géppuska összeállítása, felmálházás	14
4. §. A géppuska kezelése	20
5. §. A géppuska tüze	24
6. A karabély kezelése	29

II. FEJEZET.

Az osztag.

7. §. Felállítás, igazodás, mozgás	31
8. §. Az osztag tüze	38

III. FEJEZET.

Harcz.

9. §. Általános alapelvek	40
10. §. Vezetés	42
11. §. A tüzelő állás megválasztása	43

	Oldal
12. §. A tüzelő állás elfoglalása	44
13. §. A tűzharcz megkezdése és végrehajtása	46
14. §. Támadás	47
15. §. Védelem	49
16. §. Lőszerpótlás	51

IV. FEJEZET.

17. §. Tiszteletadások és díszelgések	53
--	----

Tervezet.

Függelék a «Gyakorlati Szabályzat a m. kir. honvéd gyalogság számára» című szolgálati könyvhöz.

Géppuskás osztagok.

Bevezető megjegyzés.

A géppuskás osztagokhoz további intézkedésig csak 2. évfolyambeli legénység (tovább szolgálók is) és már idomított lovak (málhásállatok) osztatnak be.

A legénység gyalogsági kiképzése az E—5 és E—8 jelzésű szolgálati könyvek határozványai szerint történik.

Jelen függelék csak azokat a határozványokat foglalja magában, a melyek a géppuskák kezelésére és alkalmazására vonatkoznak.

Jelek.

Azon jeleken kívül, melyeket a Gyakorlati Szabályzat a m. kir. honvéd gyalogság számára a: «menetirány megjelölésére»; «Vigyázz!»;

«Menet»; «Állj»; «Futólépést»;
 «az ellenség felfödözése» és «sorakozó»
 jelzésére megállapít, a géppuskás osztagoknál
 még a következő jelek alkalmazhatók:

a) «**Tűzvonal!**»

A felemelt jobb kar lobálása mindkét oldal felé.

b) «**Lemálházni!**»

A karnak oldalt körben való forgatása.

A küldöncznek a távjelző szolgálatban telje-
 sen jártasnak és zászlókkal felszerelve kell lennie.

I. FEJEZET.

Egyes kiképzés.

1. §.

Általános határozványok.

A kiképzés akként történjék, hogy a géppuskás osztag békeállományából a kezelőlegénység egy egész kiképzési éven át az osztagnál maradjon, míg a málhás állatvezetők — 3 hónapnál nem hosszabb időtartamra — a géppuskás-osztaghoz felváltva vezényeltetnek, hogy gyalogsági kiképzésük kárt ne szenvedjen.

Az egyes kiképzés a puskánál és a málhás-állatnál való kiképzésre oszlik.

A puskánál való egyes kiképzés, mely a géppuskás-osztaghoz beosztott kezelőlegénység egész kiképzésének alapja: fokozatosan haladjon elő.

A puskánál való egyes kiképzés felöleli a fegyverről való oktatást az F—15 jelzésű szolgálati könyv szerint és a puska kezelésének tanítását.

A puskáról való oktatás gyakorlatilag történjék.

A puska szétszedését és összerakását az F—15 jelzésű szolgálati könyv szerint, valamint egyes alkotórészeknek kicserélését sokszor kell gyakorolni avégből, hogy működési zavarokat — a tűznek hosszabb félbeszakítása nélkül — gyorsan lehessen megszüntetni.

A szerkezet működése behatóan megmagyarázandó, úgyszintén oly működési zavarok is, melyek a tüzelésnél fordulhatnak elő és a tűzvonalban megszüntethetők

5. Ha a legénység már ért a fegyverhez, akkor meg kell kezdeni az E—8 a. jelzésű szolgálati könyv szerint az előkészítő oktatást.

Ezzel egyidejűleg a géppuskával való kiképzés és a kezelő legénység egyes számainak kötelesegei teendők oktatás tárgyává.

6. A géppuska fel- és lemálházása, elhelyezése a terepen, futólagos fődözekek kiemelése, leplek készítése stb. szintén behatóan oktandó.

7. A málhásállatnál való egyes kiképzés kiterjed a málhásállat ápolásának, fölkontározásának, nyergelésének és felmálházásának, továbbá a málhás-állatvezetőre harcban, menet- és pihenés közben háramló kötelmek tanítására.

Ezen kiképzési ágnál arra kell törekedni, hogy abban ne csak a málhásállatvezetők, hanem a többi legénység is teljesen jártas legyen.

A nyergelés, málházás és fölkontározás okta-

tása az erre vonatkozó utasítás határozványai szerint történik.

A málhás állatvezető a beosztásban jobb 8. kézzel vezeti a málhásállatot.

Ezzel a kézzel a csikózablaszárt tartja körülbelül 1 tenyérnyire a málhásállat álla alatt, míg bal keze természetesen lecsüng és a száruk végét tartja.

«Vigyázz»

vezényszóra a málhásállat egyenesen állítandó és feje magasra tartandó.

A terepen való menetnél a málhásállat lehetőleg hosszú száron vezetendő, hogy maga keresse magának az utat.

Hegyes terepen a vezető a málhásállat előtt megy.

Akadályokon, kis árkokon, sövényeken merőleges irányban, meredek lejtőkön azonban rézsutos irányban kell áthaladni.

Meredek terepszakaszokon való mászásnál vagy ereszkedésnél a málhásállatnál levő legénység a tartó kötelekkel segít.

Föl- és lemálházásnál a málhásállatok nyugodtan tartandók, esetleg simogatással megnyugtatótatandók.

Ha egy vezető két málhásállatot vezet (tart), akkor arra kell ügyelnie, hogy a málhásállatok farral ne nagyon közel jöjjenek egymáshoz.

A málhásállatvezető legyen tekintettel minden mozgásnál az elsőhöz kötött második málhásállatra is.

Díszelgéseknél, ha málhásállatvezetőnek két málhásállat van kiutalva, azokat egymás mellett tartja, illetve vezeti.

A lemálházott málhásállatok a legközelebbi fődözekbe, vagy a parancsnok (szolgálatvezető altiszt) által megjelölt helyre vezetendők.

Az ott jelenlevő, rangban legidősebb altiszt (honvéd) közvetlen megfigyeléssel, vagy egyes embereknek lánczolszerű felállításával gondoskodik a tüzelő állással való összeköttetésről, hogy a málhásállatokat felmálházás végett idejekorán és külön parancs nélkül elővezethesse.

2. §.

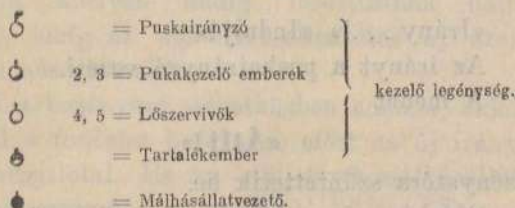
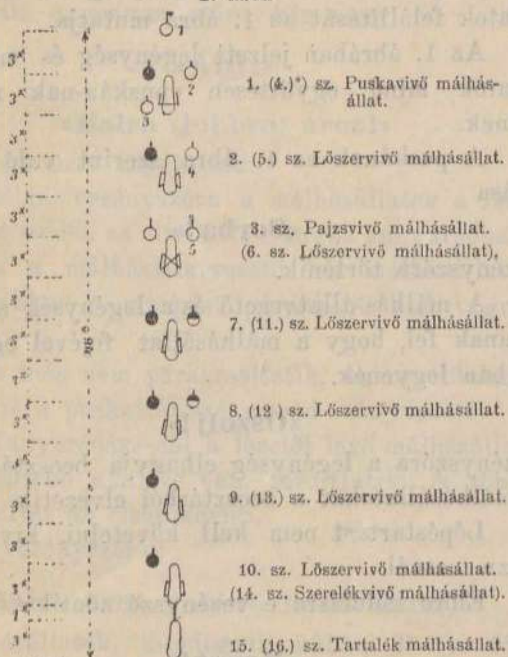
Az egyes géppuska felállítása, igazodása és mozgása.

9. Egy géppuskának a kezelésére, a puska és a hozzátartozó lőszernek a szállítására kell:

1 puskairányzó,	} mint kezelő
legénység
2 puska kezelő ember,	
2 lőszervivő,	
2 pótlegénny,	
7 málhás-állatvezető,	
1 puskavivő málhásállat,	
5 lőszervivő málhásállat,	
1 szerelék- vagy pajzsvivő málhásállat,	

Ha a puskánál egy tartalék málhásállat van beosztva, akkor az, az utolsó löszervivő, illetőleg a szerelékvivő málhásállathoz kötve, azt követi.

1. ábra.

* A zárójelben foglalt adatok a 2. puskára vonatkoznak.

10. A puskának közvetlen kezelésére 3, a lőszernek és a pajzsnak előrevitelére 2 ember szükséges.
11. A puskához tartozó legénység és málhásállatok felállítását az 1. ábra mutatja.
12. Az 1. ábrában jelzett legénység és málhásállatok mind együttesen «puská»-nak nevezetnek.
13. A puskának az 1. ábra szerint való felállítása

«Sorba!»

vezényszóra történik.

A málhás-állatvezető és a legénység akként állanak fel, hogy a málhásállat fejével egy vonalban legyenek.

«Oszolj!»

14. vezényszóra a legénység elhagyja beosztását és a málhásállatokat a beosztásból elvezetik.
15. Lépéstartást nem kell követelni, kivéve a díszmenetnél.
16. Előre indulásra e vezényszó adatik:

«Menet!»

«Irány . . .!» «Indulj!»

Az irányt a puskairányzó vezeti.

A menet

«Állj!»

vezényszóra szüntettetik be.

17. Oldalmozgásra következő vezényszó adatik:

«**Jobbra (balra) át!**»

«Irány . . .!» állóhelyből, azonfelül «Indulj!»

Minden málhásállat 3^x -nyi félátmérőjű köríven az elrendelt oldal felé fordíttatik és addig vezetetik egyenesen előre, míg vagy

«**Állj!**»

vagy

«**Balra (jobbra) arcz!**»

vezényszó nem következik.

Utóbbi vezényszóra a málhásállatok a fent említett módon az elrendelt irányba kanyarodnak.

Ha a málhásállatvezető két málhásállatot vezet, akkor a mozgást páronként kell végrehajtani.

Ha más nem parancsoltatik, akkor oldalmenetnél is a puskairányzó marad irányvezető.

«Kanyarodás»-nál a legelől levő málhásállat, mint fentebb említve van, fordíttatik. A többi málhásállat az elsőt követi.

E vezényszóra:

18.

«**Hátra arcz (jobbra hátra arcz)!**»

a málhásállatok, mindegyik külön, 3^x -nyi félátmérőjű köríven addig fordíttatnak balra (jobbra), amíg az előbbivel ellentétes új arczvonalba nem jutnak.

Ha a vezényszó menetközben adatott, akkor kevéssel a fordulat befejezése előtt az új irányt kell megjelölni. Ez az elül lévő málhásállatvezetőre megy át.

19. Az egyes puskának az 1. ábra szerint való első felállítása egyszersmind annak «menetoszlopa.»

Minden hosszabb mozgásnál a menetoszlop alakzatot kell felvenni.

3. §.

Lemálházás, a géppuska összeállítása, felmálházás.

20. **«Lemálházni!»**

vezényszóra a puskairányzó (1. szám) a tüzelő állásba siet, tájékozódik a cél és a távolság felől, puskája számára kedvező kilövést és fedezés ellen lehetőleg védett helyet keres.

A 2. és 3. szám a málhásállat felé fordulnak, megereszti a tartókamók szorító csavarait, kinyitják amazokat és a puskát az állvánnyal egyidejűleg kiemelik fekvésükből.

Ha a tüzelőállás nincs a lemálházó hely közvetlen közelében, akkor a 2. szám a puskát, a 3. szám az állványt viszi a jobb vállán úgy, hogy a csőtorkolat, illetőleg a mellső lábak legyenek hátra fordítva.

21. Általában a legkisebb tüzelőmagasságot (fekve) kell felvenni.

Ehhez a 3. szám az állványt, a mellső lábakkal az arcvonal irányában, a földre teszi.

Az 1. szám bal kezével megereszti az irányzó gép, a golyós csapágy és a csúsztató szorítókészülékeinek szárnyás csavarait, a jobb

kézzel pedig a hajtókerék forgatása által annyira emeli a fogasívet, hogy a puskát gyorsan lehessen a csúsztatósín golyós csapágyába behelyezni.

A 3. szám eközben megfogja a puskát a tok hátulsó végénél és a 2. számmal egyetemben a sarkcsapot a sarkhüvelybe illeszti. Azután a puskát a csőtorkolattal előre fordítják, az 1. szám beilleszti azt a golyós csapágyba és elzárja a csúsztató szorító-emeltyűjét. A 2. szám leveszi az óvóbört.

Ha más tüzelőmagasság szükséges, akkor a 22. 3. szám a puskairányzó parancsára a csőnek beillesztése előtt, a jobb kézzel megereszti az állítható kötés szárnyas csavarát, hátratulással felállítja a háromlábát és ismét megszorítja a szárnyas csavart.

Erre következik a puskának az állványra való feltevése az előbb leírt módon.

Azután a belső lábak a szükséghez képest kihúzatnak, ami úgy történik, hogy az 1. szám a hátulsó, a 2. szám a jobb, a 3. szám a bal mellső láb szárnyas csavarát ereszti meg és ezeket ismét akkor szorítják meg, ha a puska a kívánt magasságra és helyzetbe hozatott.

A puskairányzó felügyel a puska összeállít- 23. tására; ha tüzelésre parancs még nem adatott, a puskát vízszintesen és az arcvonalra merőlegesen állítja fel és megszorítja az irányzógép szárnyas csavarát.

24. Meglepetés esetén úgy is lehet tüzelni, hogy a puskát nem illesztjük a golyós csapágyba, csak a sarkcsapot tesszük a háromlábba; a puska-irányzó szabadkézzel lő, könyökeit a földre támasztja és kezeivel adja meg a puskának a szükséges magassági és oldalirányt.
25. Ha a puska földözékben állított össze, akkor a 2. és 3. számok azt azon helyre a honnan kilövés van, előre viszik vagy előretolják.
26. A 4. szám a puskavivő málhásállathoz, az 5. szám a pajzsvivő málhásállathoz siet. Előbbi a rakasztartó csavarszárait nyitja ki, leemeli a két rakaszt a puskavivő málhásállatról, a tüzelőállásba viszi azokat és azután a pajzsvivő málhásállathoz megy. Az 5. szám eközben lecsatolja a hevedert és egyidejűleg a második puska 5. számával leemeli a pajzsokat.
27. Azután a 4. és 5. szám együtt előre viszik a puskához a pajzsot.
Ha a pajzsot használatba kell venni, akkor a 4. és 5. szám feltolják azt a hűtőburok fölé és fülecsével beakasztják a pajzs kamójába.
28. A 4. és 5. szám azután visszasiet; 4. a szerelékszekrényt, 5. a víztartót, kézi szivattyút s a kaucsuktömlőt viszi az illető málhásállatoktól a puskához.
29. Erre a tüzelőálláshoz legközelebb levő löszervivő málhásállattól mindkét oldalt két löszerrakaszt vesznek le és azokat a tüzelőállásban löszerpótlásra készen tartják.

A 2. szám az előrehozott löszert a töltéshez 30. elkészíti, a víztartót és a kézi szivattyút a közelben elhelyezi.

A 3. szám az 1. számtól átveszi a fémtömlőt 31. és azt a kifuvó csőre csavarja.

Azután a 2. és 3. szám az őket megillető 32. helyekre mennek; a 2. szám a puska felállítása után a puskairányzótól jobbra fekszik, megfigyeli a lövés hatását és észrevételeit a puskairányzóval közli; továbbá ügyel a heveder helyes lejárására és a löszervivőknek adandó jelekkel a löszernek idejekorán való pótlásáról is gondoskodik.

A 3. szám a puskairányzó mögött, balra fekszik és a tűzvezető parancsait közvetíti.

A lemálházott málhásállatok, a szolgálat- 33. vezető altiszt utasítása szerint, a legközelebbi földözékbe, vagy a parancsnok által megjelölt helyekre vezetendők.

Ha a puskát nagyobb távolságra kell a le- 34. gényiséggel előre vitetni, akkor a lemálházás után:

az 1. szám két löszerrakaszt,

a 2. szám a puskát és egy löszerrakaszt,

a 3. szám az állványt és egy löszerrakaszt,

a 4. szám két löszerrakaszt,

az 5. szám a víztartót, a kézi szivattyút és a kaucsuktömlőt,

a fegyvermester a szerelékrakaszokat viszi. A pajzs eleinte felmálházva visszamarad.

35. Ha a puskát fel kell málházni, ez a

«Felmálházni!»

vezényszóra történik.

36. A 2. és 3. szám a pajzsot a puskáról leveszik, félig összehajtják és a földre állítják.
37. Az 1. szám kinyitja a golyóscsapágy szorítóemeltyűjét, a 2. szám felilleszti az óvóbórt, a 3. szám pedig eltávolítja a fémtömlőt és az 1. számnak adja, a ki azt vállára veti.
38. Erre az 1. szám kiemeli a puskát a golyóscsapágyból és a tokkal balra fordítja; a 2. szám megfogja azt alulról a hűtőburoknál és a toknál, kiemeli a sarkhüvelyből, hátrafordított torokkalattal a jobb vállára teszi és a puskavívő málhásállathoz siet.
39. Az 1. szám kinyitja az irányzószorítót, egészen leszorítja a fogasíveket és ismét megszorítja az irányzószorítót.
40. Felállított háromlábánál, ha a lábak ki voltak húzva, az 1. szám a hátulsó lábának, a 2. szám a mellső lábának szárnyascsavaraít ereszti meg, a lábakat ágyukba tolják és a szárnyascsavarokat ismét megszorítják.
41. Az 1. szám végre megereszti a kötés szárnyascsavarát és kinyitja a háromlábát olyképen, hogy míg a bal kézzel a kötetést visszanyomja, addig a jobb kézzel a hátsó lábat egyidejűleg erőteljesen hátra húzza és azután a kötetést újból megszorítja.

A 3. szám erre a háromlábát, a mellső lábakat hátra fordítva, a jobb vállára veszi és szintén a puskavivő málhásállathoz siet. 42

A 2. és 3. szám azután a puskát és az állványt egyidejűleg ágyaikba teszik, a tartókamókat lezárják és a csavarzárakat megszorítják. 43.

A 4. és 5. szám az általuk előrehozott löszerrakaszokat és egyéb tárgyakat, a málhásállatokhoz viszik és ismét felmálházzák. 44.

Az 1. szám mindaddig az állásban marad, míg valamennyi felszerelési czikk a málhásállatokhoz elvitetett. 45.

A töltényrakaszokat, valamint a pajzsot a málhásállat mindkét oldalán egyidejűleg kell felmálházni. 46.

A felmálházásnál, — ha csak lehet — a puska- és löszervivő málhás állatokra a töltények teljes számát kell málházni, a többi málhásállatnál pedig mindkét oldal egyenletes megterhelésére kell törekedni.

Ha ez idő hiánya miatt nem volna lehetőség, akkor ennek végrehajtására a legközelebbi alkalmat kell felhasználni.

A felmálházáshoz a málhásállatokat a puskákhoz lehetőleg közel kell elővezetni, anélkül azonban, hogy az ellenséges tűznek magunkat kitennők, vagy szükség nélkül mutatkoznánk. 47.

Ezen munka befejezése után a kezelőlegénység és a málhásállatok elfoglalják rendes helyeiket (1. ábra). 48.

49. Hosszu pihenőre való lemálházásnál a puska 5^x-re a puskavívő málhásállat előtt összeállítatik, a löszerrakaszok, a fegyvermester szerelék-rakaszok és a pajzsok leemeltetnek és az illető málhásállatok mellé tétetnek.

Egy óráig, vagy tovább tartó pihenőknél rendszerint le kell nyergelni.

4. §.

A géppuska kezelése.

50. Az összes kezelőlegénységnek teljes bizton-sággal kell ismernie a puska kezelését.

Ez megkívánja a fegyver sajátosságának teljes megértését, a szerkezet működésének, valamint a tüzelésnél előfordulható zavaroknak és azok megszüntetésének ismeretét, és végre a fegyvernek kellő karbantartását az F—15 jelzésű szolgálati könyv szerint.

51. Indulás előtt a fegyvermester megtölti a hűtőburkot és az olajtartót, beolajozza az összes részek, valamint a töltőürök surlódó felületeit és — ha vaktölténnyel kell löni — beilleszti a gyakorlócsövet, azután felülvizsgálja a szerkezet valamennyi részének mozgását és összeműködését.

52. A 4. és 5. szám meggyőződnek arról, hogy a töltények jól vannak-e a hevederekben elhelyezve.

53. Ha más nem parancsoltatott, akkor az irány-zéknak a legmélyebb állásban kell lennie, a

nézőkének pedig az «O» rovátkával egy vonalba kell esnie.

Az irányzék állításához a bal kéz megfogja 54. az irányzékdobot és azt addig forgatja előre vagy hátra, míg az elrendelt távolság távolsági rovátkája a mutatóval egybevág.

Azután az eltolható nézőkének helyes állását kell felülvizsgálni és ha kell, helyesbíteni.

Ha oldalhelyesbítés rendeltetett el, ez az állítócsavar forgatása által eszközöltetik.

A legmélyebb irányzékállás felvételére az irányzéket az irányzékdob forgatása által hozzuk a legmélyebb állásba.

A célra való beállításnál először a körülbelül 55. megfelelő magassági és oldalirányt adjuk meg a puskának, a minél ügyeljünk arra, hogy az irányvonal ne menjen el a cél fölött.

Ehhez bal kézzel az irányzóív szorítócsavarát előre megeresztjük, a jobb kézzel a hajtókereket megfogjuk és ennek előre vagy hátra való forgatása által a puskának a megfelelő magassági fekvést megadjuk, azután a szorítócsavart ismét megszorítjuk.

A puskairányzó ezután kinyitja a csúsztatósín szorítóemeltyűjét, megadja a puskának a szükséges oldalirányt és bezárja a szorítóemeltyűt.

Az irányt még egyszer felül kell vizsgálni és ha szükséges, a csúsztató szorítóemeltyűjének kinyitása után meg kell adni a pontos oldalirányt, mely alkalommal mindkét kéz a csúsz-

tatósínre teendő és a csúsztató a hüvelykujj nyomása által a helyes helyzetbe hozandó.

Ha az irány megvan, akkor a szorítóemelttyűt ismét lezárjuk.

56. Szélesség irányában való szórásnál a puska mozgásának határolására az irányvonalat a kiuntalt célnek előbb az egyik, azután a másik végére kell beállítani és a határolószegeket a csúsztatósín megfelelő vájataiba dugni. A szélességi szórás keresztülvitelénél az egyik kéz erősen átmarkolja a csúsztatót és a csúsztatósínt, azután a puskát lassú s folytonos nyomással a meghatározott helyen ide-oda tolja.
57. Magasság (mélység) irányában való szóráshoz az 1. szám jobb kezével meg fogja a hajtókereket, bal kezével pedig megereszti az irányzó-gép szárnyas csavarát.
- A bal kéz erre megfogja a fogantyút az elcsattantó készülék működtetése végett.
- A tüzelésnél a jobb kéz, a hajtókeréknek előre és hátra való forgatása által adja meg a puskának a szükséges emelést és sülyesztést.
58. Ha egyidejűleg kell magasság (mélység) és szélesség irányában szórni, akkor először a puskának oldalt való mozgását kell az 56. pont szerint szabályozni.

A magasság (mélység) irányában való szórás az 57. pont határozványai értelmében viendő keresztül, míg a szélességi szórást azáltal idézzük elő, hogy a bal kézzel, — mely az elcsat-

tantó készülékek működését szabályozza —, a puskát lassan ide-oda mozgatjuk.

A könyököket lehetőleg fel kell támasztani.

Minden ember képes legyen arra, hogy a 59. töltés- és tüzelési fogásokat minden testhelyzetben és minden viszonyok között, éjjel is, szokás-szerűleg gyorsan és biztosan végrehajtsa, hogy a tűzharcban egész figyelmét a tűz alá veendő célra, valamint parancsnokának parancsaira fordíthassa.

Ha nem tüzelünk, a puskának mindig zárva 60. kell lenni, akár meg van töltve, akár nincs.

Töltéshez és kiürítéshez, tüzeléshez és vizsgálásokhoz a záróemeltyűt «nyitva» helyzetbe kell állítani. 61.

E vezényszóra: 62.

«Tölteni!»

az 1. szám kinyitja a puska záróemeltyűjét oly módon, hogy bal kezével a záróemeltyűt annyira előre fordítja, míg a határolószeg elülső ágyába becsapódik.

A 2. szám kinyitja a töltényrakaszt, jobb kezével megfogja a töltényheveder bőrcsatlékját és azt az adogatótokfedélnek hasítékán áttolja; az 1. szám bal kezével megfogja a tok baloldalán a hevedernek áttolt csatlékvégét és azt erőszak alkalmazása nélkül lefelé húzza.

Erre az 1. szám a kéziforgattyút a jobb kézzel háromszor hátra forgatja és előre csapni engedi.

A kézforgattyú első előrecsapódása után a töltényheveder csatlékvégét eleresztjük.

A puska megvan töltve. A biztosítóemeltyű «zárva» helyzetbe állítandó.

63. Ha a puskát ki kell üríteni, ez a következő vezényszóra történik:

«Kiüríteni!»

Az 1. szám kinyitja a puska záróemeltyűjét, azután le- vagy fölfelé irányuló tartós nyomással kioldja az adogató kapcsolását, mire a 2. szám a hevedert lefelé kihúzza.

A még a töltőürben levő töltény a závarzat kinyitása által eltávolíttatik; e végből az 1. szám bal kezét a kivetőrés elé teszi, a kihúzott töltényt felfogja, és azt a 2. számnak átadja.

Az ütőrúgó azután a billentyűre gyakorolt nyomás által fesztelenítették és a puska elzáratik.

A 2. szám a kivett töltényt a hevederbe teszi, utóbbit a rakaszba helyezi és ezt bezárja.

5. §.

A géppuska tüze.

64. A géppuskánál a következő tűznemek alkalmaztatnak:

1. ösztűz,
2. egyestűz,
3. egyes lövések.

Az össtsztűz abból áll, hogy bizonyos meghatárolt számú lövést teszünk önműködő tűzzel egy czélpont ellen. 65.

A lövések számát a tűzvezető vagy a tüzelés beszüntetésére adott parancscsal, vagy pedig még a tüzelés megkezdése előtt az összesen eltüzeltendő töltények számának megjelölésével állapítja meg.

Össtsztűznél 50 tölténynél rendszerint nem tüzeltünk el többet.

Az össtsztűzet leginkább belövésnél alkalmazzuk.

Az egyestűz a géppuskának a rendes tűzneme. 66.

Egyestűznél a puska, mihelyt tüzelésre kész, megkezdí az önműködő tüzelést és azt addig folytatja, míg a czél eltűnik, vagy

«Tűzet szüntess!»

vezényszó (kürtjel, jel) adatik.

Egyestűznél a puskairányzót lehetőleg szabadjára hagyjuk és neki önállóságot engedjünk.

Ha a puskairányzó, vagy a puskánál beosztott kezelőlegénység közül valaki észreveszi, hogy a lövedékek szórásakúpja a kiutalt czéltól eltér, akkor a puskairányzó a tűzet gyorsan félbeszakítja és a helyesbítés eszközlése után ismét folytatja.

A puskairányzó saját megfigyelésének alapján is, a puskáján esetleg szükséges helyesbítésről,

valamint a céltárgynál észlelt helyváltoztatásról az osztag parancsnokának jelentést tesz.

Egyestüznél a kiutalt célt egész szélességében és mélységében fokozatosan kell tűz alá venni.

Ha a tűzhatás következtében a kiutalt célon belül egymástól elválasztott, külön célcsoportok keletkeznek, ezekre rövid vagy hosszabb ösztüzeket kell adni.

67. Egyes lövések csak kivételesen alkalmaztatnak járőrök, szemrevételezők stb. elkergetésére.

Az egyes lövéseket szabálytalan egymásutánban úgy kell adni, hogy a fegyver jellege és a puskák állása idő előtt el ne árultassék.

A tüzet félbe kell szakítani, mihelyt szándékunkat elértük, a cél eltűnik, vagy a tüzelés beszüntetése rendeltetik el.

68. E figyelmeztetőre:

«Tüzelni!»

az 1. szám a záróemelyűt, mint a töltéshez, előre átfordítja.

69. Az osztagparancsnok kétséget kizáró módon megjelöli az irányt, a célt (a célrészletet, illetőleg a célpontot), a távolságot és a tűz nemet, pl.:

«Féljobbra, gyalogság az erdő sarkánál, célpont közép, «8» ösztűz!»

«Egyenest, tüzérség a képoszlopnál! Bal löveg «22» két vonal jobbra! «50 töltény»

«ööstűz!»

«Félbalra, előnyomuló gyalogság a réten a kis erdőtől jobbra, «16», egyestűz!»

«Félbalra, az erdőszélből előtörő gyalogság. «14». A tüzelést az én vezényszómra megkezdeni; egyestűz!»

«Egyenest, a magaslaton lovasok «6.50»
«Egyeslövések!»

«Félbalra, a jegenyefánál gyalogsági járőr «5». «Egyes lövések!»

«Egyenest, a helység kijáratánál (vagy az országúton) kettősrend oszlop «18» fél forgatás előre és hátra. Egyestűz!»

Az 1. szám az irányzékot állítja, tölt, ha 70. nem volt töltve, megkapja az irányvonalat és beirányozza a puskát, azután átmarkolja egyik kezével a csúsztatót és a csúsztatósínt, másik kezét pedig össztűznél mindig, különben pedig akkor, a mikor a tüzelést az osztagparancsnok vezényszavára kell megkezdeni, fel emeli annak jeléül, hogy puskája tüzelésre kész.

E vezényszóra:

71.

«Czél!»

az 1. szám felemelt kezével átfogja a fogantyút, hüvelykujját a billentyű nyomólemezeére teszi és az önműködő zárót jobbra tolja; azután a billentyűre gyakorolt mérsékelt nyomással érintkezést vesz.

Az erre következő

72.

«Tűz!»

vezényszóra a billentyűt annyira, a mennyire

lehet, előre tolja és a hüvelykujjal gyakorolt erős nyomással ezen helyzetben megtartja.

73. Ha a puskairányzónak magától kell a tüzelést megkezdeni, akkor elmaradnak e vezényszók:

«Cél — Tűz!»

74. A tüzelés rövid félbeszakítására

«Tüzet szüntess!»

vezényeltetik.

Ezen vezényszót a jelsíppal való többszöri éles füttyentéssel és egyszersmint a kézzel való többszöri leintéssel támogatjuk.

A 3. szám ezen parancsot az 1. számnak az által adja át, hogy kezét ennek vállára vagy karjára teszi.

Az 1. szám azonnal megszünteti a billentyűre gyakorolt nyomást, azt addig engedi hátra menni, míg az önműködő zár becsapódik, azután a záróemelytűt «zárva» jelre állítja.

75. Ha ugyanazon tűznemben tovább kell tüzelni, akkor, miután az új cél és az új irányzék-állás szükség szerint előzőleg megjelöltetett,

«Tovább tüzelni!»

vezénylendő.

A tűznem változtatása esetén a «Tovább tüzelni» vezényszót «Össztűz», illetőleg «Egyes tűz» vagy «Egyes lövések» vezényszónak kell megelőznie. Az első helyen említett esetben «Cél—Tűz!» vezénylendő.

Ha a tüzet hosszabb időre kell félbeszakítani, akkor a

«Tüzet szüntess!»

vezényszó után még

«Tűzszünet!»

figyelmeztetőt adjuk.

A tűz teljes beszüntetésére a 77.

«Tüzet szüntess!»

vezényszó után

«Kiüríteni!»

figyelmeztetőt adatik.

Erre a puskát kiürítjük, elzárjuk és az irányzékot a legmélyebb állásba, a nézőkét pedig «O» helyzetbe hozzuk.

A tűzszünetek alatt a hűtőburok víztartalmát kiegészítjük és a závarzatrészeket, — a mennyire összeállított állapotban lehetséges — megtisztítjuk és újból beolajozzuk.

6. §.

A karabély kezelése.

A karabély torkolatával balra fölfelé, akként akasztatik szíjánál fogva a bal vállra, hogy az ember hátán rézsút feküdjék. A záró csapó a jobb csipő mögött van.

E helyzetben a karabély a derékszíz karabélyszorító szíjával a sátorvas alatt körülfogatik és a derékszíjhoz csatoltatik.

80. A karabély közvetlenül használata előtt «Lábhoz» vétetik.
81. Ezen vezényszóra:

«Karabélyt fogj!»

a derékszíz karabélyszorító szíját kicsatoljuk, a karabély szíját a csatnak kinyitása után egészen megeresztjük, azután mindkét kézzel a fejen át-emeljük; ez alkalommal a bal kéz a szíját a vállhoz közel megfogja, a jobb kéz a szíj és a karabély között kisiklik és megfogja a tasát. Ezután a «Lábhoz» állást vesszük fel.

82. E vezényszóra:

«Karabélyt vállra!»

a karabély a 79. pont szerint vállra akasztatik.

83. A töltés és tüzelés «Lábhoz» vagy «Súlyba» állásból történik.

II. FEJEZET.

Az osztag.

7. §.

Felállítás, igazodás, mozgás.

Egy alantos tiszt parancsnoksága alatt álló 84. két géppuska a hozzája tartozó legénységgel és málhás állatokkal együtt egy géppuskás osztagot képez.

A parancsnok csak tiszteletadáshoz és díszmenetnél húz kardot.

A géppuskás osztag alapfelállítása a zárt 85. vonal (2. ábra).

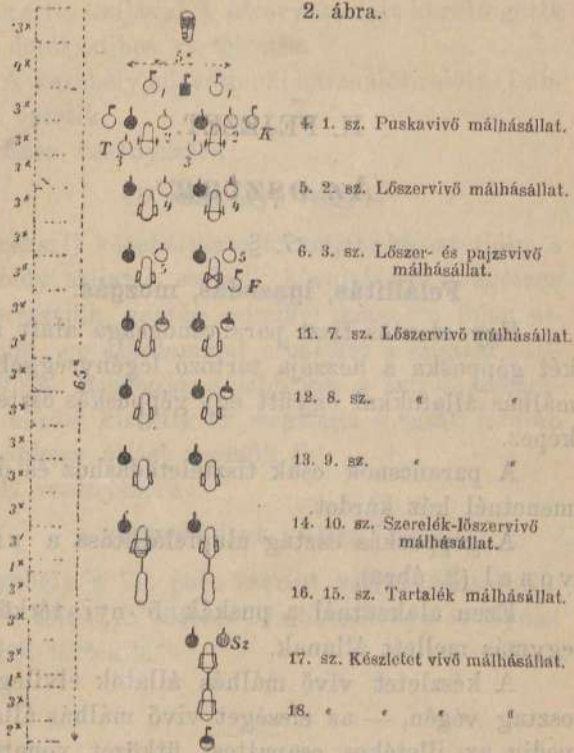
Ezen alakzatnál a puskák 5^x -nyi térközzel egymás mellett állanak.

A készletet vivő málhás állatok elvileg az osztag végén, — az eleséget vivő málhás állatok pedig az illetékes csapattest ütközet vonatánál menetelnek.

A tűzvonal olyan, mint a zárt vonal. A 86. térköz, ha más nem parancsoltatik, 25^x .

Menetoszlopban a puskák 3^x távközzel 87. követik egymást; a szolgálatvezető altiszt 3^x -re van az élpuska előtt, mögötte a távmérő és a küldöncz. Az arczvonalt mögötti altiszt mindig az osztag végén menetel.

2. ábra.

■	Osztagparancsnok	○ * * * * *	Lőszervivők	} kezelő legénység.
■	Szolgálatvezető altiszt	○	Arcvonal mögötti altiszt	
○ K	Küldönc	○	Tartaléklegénység	
T ○	Távmérő	○ F	Fegyvermester	
○ 1	Puskairányzó	●	Málhásállatvezető	
○ 2,3	Puskakezelő emberek	● Sz	Tisztiszolga.	

Nehéz útviszonyoknál (ösvények, szorosok) a menetrendet a viszonyokhoz képest szabályozzuk; pld.: Valamennyi puskavivő málhás-állat beosztása a géppuskás osztag élén s. m. h.

Az osztag első megalakulása után a puska- 88.
irányzók fővetést vezényelnek és bejelentik a kivonult legénység és málhás állatok számát a szolgálatvezető altisztnek.

Ez meggyőződik az egyes pusokák készenléte helyezéséről, tiszteletadást vezényel és jelentést tesz az osztagparancsnoknak a kivonult emberek és málhás állatok számáról.

Az osztagparancsnok felülvizsgálja az osztag szabályszerű állapotát.

«Oszolj!» 89.

vezényszó úgy hajtatik végre, mint az egyes puskánál.

Az osztag gyülekezése rendszerint zárt vonal- 90.
ban történik e vezényszóra:

«Sorakozó! (Irány...)!»

vagy:

«Sorakozó! Futólépést!
(Irány...)!»

A gyülekezés fődözekek kihasználása mellett is gyakorlandó, a minél első sorban arra kell ügyelni, hogy az osztag fedve legyen; a térközök és távközök betartása csak másod sorban jó tekintetbe.

Ha az osztagnak más alakzatban kell gyülekezni, akkor azt előbb meg kell parancsolni, pl.

«Menetoszlop az országúton! Irány . . . !

Sorakozó !»

91. A mozgás megkezdése és beszüntetése, az arczvonalmenet, az oldalmenet és a megfordulás úgy hajtandók végre, mint az egyes puskánál.
92. Ha más nem parancsoltatott, akkor az irányt a zártvonalban és a tűzvonalban a jobb puska puskairányzója, megfordított arczvonalnál a jobb puska legelől levő málhás állat vezetője, menetoszlopban pedig az élen levő altiszt vezeti.

Oldalmenetnél az elül levő puskairányzó veszi át az irányt.

93. A kanyarodás menetoszlopban úgy hajtatik végre, mint az egyes puskánál.

Zárt vonalban és tűzvonalban a jelzett oldalon levő puska rövidített ütemben kanyarodik, a másik puska az alakzatnak megfelelő viszonyban vezetetik.

94. Zárt vonalnak menetoszlopból előre való alakítására a következő vezényszó adatik :

«Zárt vonal (jobbra, balra) előre !»

«Irány . . . !»

és ha a menetet álló helyből kell megkezdéni :

«Indulj !»

Az élpuska előre megy, vagy ha állóhelyben történik az alakzatváltozás, állva marad.

A hátul levő puska a jelzett oldal felé térközt vesz és gyorsított ütemben megy az elül levő puskával egyenlő magasságra.

Zárt vonalnak menetoszlopból oldalt való 95. alakítására a következő vezényszót adjuk:

«Zárt vonal jobbra (balra, féljobbra, félbalra)! Irány...!»

állóhelyből ezenfelül még

«Indulj!»

Mindkét puska a megnevezett oldal felé kanyarodik, a minél térközt az iránypuskától vesszünk.

Tűzvonalból zárt vonalba való átmenetre 96. vezénylendő:

állóhelyben:

«Zárt vonal az 1. (2.) puskára!»

mire a meg nem nevezett puska oldalmenettel csatlakozik;

előre:

«Zárt vonal jobbra (balra) előre!»

Irány...!»

állóhelyből ezenfelül

«Indulj!»

A jelzett oldalon levő puska a megparancsolt irányt veszi fel, míg a másik puska gyorsított ütemben zárkózik.

Ha tűzvonalból oldalt kell zárt vonalba át- 97. menni, a következő vezényszó adatik:

«Zárt vonal jobbra (balra, féljobbra, félbalra)! Irány...!»

és állóhelyből ezenfelül még:

«Indulj!»

Mindkét puska a jelzett oldal felé kanyarodik, a minél térköz az iránypuska szerint vétetik.

98. Menetoszlopnak zárt- vagy tűzvonalból előre vagy oldalt való alakítására e vezényszó adandó:

**«Menetoszlop jobbra (balra) előre!
Irány...!»**

vagy:

«Menetoszlop jobbra (balra)! Irány...!»

és állóhelyből ezenfelül:

«Indulj!»

A jelzett oldalon levő puska az adott irányban folytatja vagy megkezdi a menetet, avagy a jelzett oldal felé kanyarodik.

A másik puska a legrövidebb úton csatlakozik.

99. Tűzvonalba az osztagnak úgy állóhelyből, mint menetközben minden alakzattól és minden irányba gyorsan, biztosan és teljes csendben kell átmenni tudnia.
100. A tűzvonal alakítása általában hasonlóan történik, mint a zárt vonalé.

Hogy e célra melyik málhás állatokat rendeljük, az az esetenkénti harcviszonyoktól és az osztagparancsnok belátásától függ.

A parancsnok a tűzvonal alakításánál semmi meghatározott vezényszóhoz nincs kötve; megparancsolja az esetenként czélszerű sorrendben és a mennyire szükséges, röviden a fejlődés irányát és helyét, esetleg a térközt és az irányt, pl.:

«Féljobbra az út mellett tűzvonal!

Irány . . .! balpuska, a képoszlop!»

vagy:

«Tűzvonal a homokgödörben jobbra

(balra) előre! Irány annak bal (jobb) széle!»

vagy:

Puska- és paizsvívó málhás állatok tűzvonal! 1. puska irány . . .! A többi málhás állat itt marad!»

vagy:

«Állóhelyben tűzvonal! 2. puska . . . térközre balra!»

«Állóhelyben tűzvonal az 1. puskára!

Térköz . . .!»

vagy:

«Lemálházni! Tüzelőállás balra a sövény mögött! 2. puska utánam! Málhás állatok ezen tanya mögé!»

8. §.

Az osztag tüze.

102. Osztagban való tüzeléshez rendszerint a tűzvonal alakítandó meg.
103. Az osztagnál ugyanazon tűznemek jönnek alkalmazásba, mint az egyes puskánál (64. pont).
104. Bármely tűznemben való tüzeléshez mindkét vagy csak egy puska is vezényelhető.
A parancsnok vezeti a tüzet és ott avatkozik be, a hol nem járnak el helyesen.
Helyét úgy választja, hogy osztagát és az előterepet áttekinthesse.
105. Ha a tüzelést meg kell kezdeni, az osztagparancsnok a 68. és 69. pont szerint kiadja a tüzelési parancsot.
106. Ha a tüzelés az osztagparancsnok parancsára kezdendő meg, akkor a következőt vezényli:

«**Czél—Tűz!**»

A tüzelésnek ideiglenes félbeszakítása, folytatása és teljes beszüntetése a 74—78. pontok határozmányai szerint történik.

107. A tüzelő állásban a távmérő és a küldöncz a parancsnok közelében maradnak, lehetőleg fedve, úgy hogy a löterület teljes áttekintése mellett a puskák kezelőinek útjokban ne álljanak.

A tűzharcz alatt szakadatlanul szemmel tartják a tűz alá vett, valamint az újonnan feltűnő czélokat és észleleteiket a parancsnoknak jelentik.

A fegyvermester harczközben a tüzelő álláshoz egészen közel tartózkodjék és mindig kész legyen arra, hogy nagyobb működési zavarok megszüntetése végett közbelépjen.

III. FEJEZET.

Harcz.

9. §.

Általános alapelvek.

108. A géppuskák az összpontosított gyalogsági tűzhatásnak keskeny téren való kifejtését teszik lehetőségessé.

Eredményteljes kihasználásukra öntevékeny, körültekintő vezetés, jó lövés, gondos távolság és irányzék megállapítás és szigorú tűzfegyelem elengedhetetlen.

109. Nagy és sűrű czélok ellen géppuskák még nagy távolságra is a legrövidebb idő alatt megsemmisítően hatnak.

Tökéletlenül fedett vagy mozgásban levő sűrű rajvonalak ellen is oly jelentékeny a hatásuk, hogy bizonyos helyeken gyorsan teljes sikert képesek elérni. A tüzelésnek meglepő megkezdése mindig jelentékenyen fokozza a hatást.

A géppuskák soha sem pótolhatják a tüzéséget. Hosszantartó tűzharcokra kevésbé alkalmasak; működésük rövid, fontos harcmozzanatokra terjedjen ki.

Jól fedett, ritka rajvonalak ellen a harcot általában kerüljük. 111.

Rohamot intéző lovasság ellen a tüzet az egész közeledő arcvonalra osztjuk el. 112.

Különös figyelmet a hátrább következő elleneséges vonalakra kell fordítani. A saját oldalak és a málhás állatok biztosításáról gondoskodni kell.

Tüzéség elleni harcznál vegyük figyelembe, hogy ezen fegyvernem a nagy távolságra való tüzelésnél a géppuskák fölöttfövényben van. Azért igyekezzünk a tüzéséget lehetőleg fedetten és oldalról megközelíteni. 113.

Olyan ellenséges géppuskákkal való harc által, melyek nehezen található céltárgyat képeznek, a géppuskás osztagok ne engedjék magukat lekötni és főfeladataiktól elvonni. 114.

Nehéz és fedett terepen való működésnél a géppuskák különös becsesel bírnak, mivel az ilyen terep ezen fegyverek meglepő fellépését elősegíti. 115.

A géppuskás osztagok nehéz terepakadályokat is legyőzhetnek, és szükség esetén a málhás állatoknak ideiglenes visszahagyásával mindenüvé eljuthatnak, a hol gyalogság még járhat.

911. Mivel azonban át nem tekinthető terepen a géppuskáknak — és leginkább a tüzelő állás mögött levő málhás állatoknak — biztosítása különös figyelmet igényel, azért ajánlatos a géppuskás osztagoknak — különösen ha önállóan alkalmaztatnak — megfelelő fedezetet adni. Az osztagparancsnok mindenkor fel van jogosítva arra, hogy a legközelebbi csapatától fődözetet kérjen.
116. A géppuskás osztagok általában osztatlanul alkalmazandók. Géppuskák egyenként csak kivételesen lépjenek harcra.
117. A magasabb vezetés dolga, hogy különleges feladatok megoldására szükség szerint több géppuskás osztagot is egyesítsen a végből, hogy döntő helyen a legnagyobb hatást érje el.

10. §.

Vezetés.

118. A géppuskás osztagok vezetésénél körültekintés, tetterő és vállalkozó kedv jusson érvényre. Még az eszközök választásában való tévedés is jobb, a tétlenségnél.
119. Hogy a parancsnok osztagát tevékenyen és ügyesen vezethesse és intézkedéseit gyorsan a harczhelyzethez alkalmazhassa, állandóan tudomással kell bírnia előljáró csapatvezetőjének szándékáról és a harcz állásáról.

Ütközetmenetnél a csapatvezető a géppuskák beosztása iránt többnyire úgy intézkedik, hogy azok megfelelő biztosítás mellett már a bevezető harcban alkalmazásba jöhetnek.

A géppuskák gyakran előnyösen alkalmazhatók oly osztagok és különítmények harcerejének fokozására, a melyek önálló feladatok megoldásával bíztatnak meg.

Az osztagparancsnok ütközetmenet alatt azon oszlop (oszloprész) parancsnokánál tartózkodik, a melyhez a géppuskák beosztattak. Ezen parancsnok harcba lépésekor tudtára adja, hogy honét kell működnie és mi a feladata. Ha szükséges, az osztagparancsnok is tehet javaslatot a géppuskák alkalmazására nézve.

Földerítésre és az oldalak biztosítására, valamint az előljáró parancsnoksággal való érintkezés céljaira, a géppuskás osztaghoz lehetőleg néhány lovas osztandó be.

11. §.

A tüzelő állás megválasztása.

A tüzelő állás megválasztására mindig a feladat keretében elérhető legnagyobb hatás mértékadó; a födözés, — a mi a pajzsok által különben is a legtöbb esetben elérhető, — csak másod sorban jön tekintetbe.

124. Az osztagparancsnok — mielőtt az állást megválasztaná — szemrevételezzen; ennek ügyes végrehajtása a siker egyik előfeltétele. Ezen szemrevétel a célok és távolságok megállapítására, ha célok nincsenek, az előtér és a pásztázandó területek felől való tájékozódásra, az osztagnak a kiszemelendő terepen való elhelyezésére, az oda vezető utakra és a meglepetések elleni biztosításra terjesztendő ki.

A szemrevételezéshez a parancsnok — ha lehetséges — a küldönczöt és a távmérőt vigye magával.

A szemrevételezésnél szigoruan ügyelni kell arra, hogy az ellenségnek figyelme ne tereltessek idő előtt a választott állásra.

125. Harczba lépésnél lehetőleg kerüljük azt, hogy közvetlenül oly céltárgy mellett vagy azzal egyenlő magasságban foglaljunk állást, a melyre az ellenség már belötte magát. Feltűnő tereptárgyak mellett vagy közvetlenül ilyenek előtt levő állások szintén nem ajánlatosak, mert megkönnyítik az ellenségnek a belövést. Ellenben a tüzelő állásnak jó leplezése megnehezíti az ellenségnek a cél felfedezését és a megfigyelést.

12. §.

A tüzelő állás elfoglalása.

126. Az állásba való fedett bevonulás a tüzelésnek meglepő megkezdése

szempontjából a legnagyobb fontossággal bír. Az álláshoz való közeledésnél tehát kiváló gondot fordítsunk a fődözekek kihasználására és a géppuskáknak idejekorán és fedve történő lemálházására.

Ha a málhás állatoknak a tüzelő állásig való 127. előrevezetése nem lehetséges, vagy ha már korábban kell lemálházni, nehogy az ellenség az állás elfoglalását észrevegye, akkor a puskákat és a löszert még nagyobb távolságra is az osztag legénységének kell vinnie.

Az állásba való bevonulás előtt az osztag- 128. parancsnok — ha lehet — előre rendeli a puska-irányzókat is kiutalja nekik a hatás és fődözés tekintetében legkedvezőbb helyeket; legyen azonban arra is tekintettel, hogy a géppuskáknak igen szoros felállítása az ellenséges tűz okozta veszteségeket fokozza.

Az osztagparancsnok intézkedik a málhásállatok felállítása iránt és szabályozza a löszerpótlást.

A hol fődözekek nincsenek, vagy az idő sürget, arra kell törekedni, hogy a tüzelésnek meglepő megkezdését a tüzelő állás gyors elfoglalása által érjük el.

Az álláshoz való közeledésnél és 129. az abba való bevonulásnál a biztonságot ne szakítsuk félbe.

A tűzharcz megkezdése és végrehajtása.

130. A célnek — a feladat keretén belül való — megválasztásánál, annak pillanatnyi harczászati jelentősége mértékadó. A tűznek csak akkor van döntő hatása, ha hatásos lökörletben levő ellenséges csapatok ellen irányul.
131. Az osztagparancsnok kiutalja a célt egyenként és különösen ügyelvén a távolság illetve az irányzék gondos megállapítására, elrendeli a tüzelés megkezdését.
- A hatásnak és a kínálkozó céloknak folytonos megfigyelése mellett, ő vezeti, elosztja és félbeszakítja a tüzet.
132. Ellenséges csapatnak lövetése előtt mindig fontolja meg, hogy a lőszerfogyasztás összhangban van-e feladatával és az elérhető hatással; ha azonban már elhatározta magát valamely cél leküzdésére, akkor a tüzelés céljának elérésére szükséges lőszerrel teljes mértékben alkalmazza is. Elégtelen tűzhatás növeli az ellenség bizalmát és csökkenti a magunkét.
133. A géppuskák lövedékeinek szorosan zárt szórásakéja a saját harczoló csapatok fölött való ellövést még ott is lehetővé teszi, a hol ez gyalogság részére különben nem

volna megengedhető. Kedvező, tülemelkedő tüzelő-állásoknál ez előnnyel lesz alkalmazható. Egyéb-ként a túllövés csak az 1000 lépést meghaladó lőtávolságokra engedhető meg akkor, ha a csapatok, melyek fölött el kell löni, legalább 400 lépésnyire vannak a géppuskák tüzelő állása előtt.*) Magassági szórótüzet ilyenkor nem szabad alkalmazni.

A géppuskák tüzeinek hatásos foly- 134.
tatása a lövésben való jó kiképzés és szigorú
tűzfegyelem útján még akkor is lehetséges
legyen, ha a harc folyamata alatt tisztekben
és altisztekben nagyobb vesztesé-
gek állanak be. Egyes bátorszívű emberek pél-
dájának kell ily válságos helyzetekben a gép-
puskák harc képességét biztosítani.

Hogy ez állandóan fentartassék, az osztag-
parancsnok veszteségek beálltakor a géppuska-
szolgálatban kiképzett pótleány-
séget a saját, sürgős esetekben a legközelebbi
csapatától igényelje.

14. §.

Támadás.

Találkozó harcnál gyakran előnyös 135.
lesz géppuskákat az elővédhez beosztani,
hogy fontos pontokat vagy terepszakaszokat
elfoglalhassunk, kezünkben tarthassunk.

*) Békében éles lögyakorlatoknál nem szabad csapa-
tok fölött ellöni.

Törekedjünk arra, hogy ezen puskákat megfelelő biztosítás mellett minél előbb oda hozzuk, a hol az ellenség előnyomulásának lövetésében és a saját főcsapat fejlődésének fődözésében részt vehetnek. Ilyenkor többnyire többet ér a határozott cselekvés, mint a legjobb állás után való hosszadalmas keresgélés.

Elegendő erők megérkezése után azonban a géppuskák lehetőleg kivonandók a tűzvonalból és fontos harcmozzanatokra készen tartandók.

136. Védőállásban kifejlődött ellenség ellen végrehajtandó támadásnál a géppuskák eleinte általában visszattartanak. A parancsnok az ellenség szárnyai és oldalai ellen irányuló működésre, egyes pontokon a gyalogságnak az előnyomulás alatt való támogatására és az ellenséges állásba való betörés előkészítésére fogja őket alkalmazni, még pedig különösen ott, hol a terep a meglepő fellépést megengedi.

137. Különösen előnyös, ha a géppuskákkal a betörés helyét oldalról, vagy tülemelkedő — jó áttekintést nyújtó — állásból vehetjük tűz alá, mert a tüzet még akkor is álláscsere nélkül folytathatjuk, a mikor saját gyalogságunk az ellenséghez közeledik, vagy megkezdi a rohamot.

A betörés helyén olykor csak az által lesz a tűzbeli túlsúly kierőszakolható, hogy a géppuskákat közvetlenül a rajvo-

nalban magában alkalmazzuk. Ily esetekben nem szabad késlekedni azzal, hogy a lemálházott puskákat az ellenség felé a legközelebbi távolságokra is előre vigyük.

A géppuskák tüzével való rajtaütést lényegesen elősegíti, ha az előrevitel fedve, vagy a homány védelme alatt történhetik. A siker érdekében arról is kell gondoskodni, hogy elegendő mennyiségű lőszer legyen kéznél.

Sikerült támadás után a tüzzelel való 138. üldözésknél a géppuskák hathatósan működjenek közre és első sorban még rendezett és zárt ellenséges osztagokat vegyenek tűz alá a végből, hogy a hátráló ellenségnek minden gyülekezését és megállását megakadályozzák.

Ha a támadás nem sikerült, akkor a géppuskákra azon feladat háramlik, hogy tekintet nélkül a veszteségekre, esetleg teljes feláldozásuk árán is, az ellenségnek utánnnyomulását feltartóztassák, saját gyalogságunknak a terepen való befészkelését újból lehetségessé tegyék és azt a siker kiküzdésére irányuló újabb erőlködéseiben támogassák. 139.

15. §.

Védelem.

Védelemnél különösen azt kell tekintetbe 140. venni, hogy a géppuskák hosszantartó tűzharczok vívására nem alkalmasak.

Azért általában czélszerű lesz, ha azokat eleinte visszatarjtjuk, nehogy őket már eleve valamely meghatározott helyhez kössük, hanem inkább mozgékonyságuk kihasználásával szükség szerint a fenyegetett pontok megerősítésére, átkarolások megakadályozására, roham visszaverésére vagy ellentámadásnál való közreműködésre alkalmazzuk.

141. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy a géppuskák már a harc megkezdésekor működésbe lépjenek, ha fontos közeledési utak fölött uralkodhatnak, vagy az előnyomuló ellenség nyújtotta nagy, sűrű célokat meglepően tűz alá vehetnek.

Ily célokra olykor még előnyös is lehet a géppuskákat ideiglenesen a fővédelmi vonal előtt vagy attól oldalt működésbe hozni, föltéve, hogy fedetten való visszahozataluk biztosítottnak látszik.

Oldalazó géppuskatűz a harcvonal előtt levő fontos holtterek pasztázására néha szintén alkalmazható.

142. Védelmi harcban többnyire lehetséges lesz, hogy a löterület letarolása, a távolságoknak idejekorán való megállapítása és lőszerezéssel való bőséges ellátás, valamint leplek és fűdözékek készítése által a géppuskák hatását növeljük.

A támadás visszaverése után erőteljes üldöző- 143.
tűzzel kell az ellenségnek vereségét fokozni.

Ha az ellenséges támadás sikerül, akkor a 144.
géppuskáknak rendíthetetlen kitartással, ha szük-
séges, az utolsó lövésig kell fedezni saját csa-
pataink visszavonulását.

16. §.

Lőszerpótlás.

Elegendő lőszer és annak ideje- 145.
korán való pótlása a legnagyobb
fontossággal bír. Az osztagparancsnoknak
kötelessége minden eszközt megragadni, hogy a
géppuskákat lőszerrel tartósan ellássa, akkor
is, ha erre parancsot nem kap. A lőszer-
pótlás keresztülvitele a szolgálatvezető altiszt
feladata.

Ha harcra van kilátás, akkor a géppuskás 146.
osztagnak karabélylyal felfegyverezett minden
embere a századlőszerkocsikból a csapatparancs-
nok utasítása szerint 20 tölténnyel látandó el.

Az egy puskához tartozó ötlőszer- 147.
vivő málhásállat a puskát elvileg
harcba is követi és ahhoz lehetőleg közel,
s amennyire lehet, fedve állítandó fel.

Harcban az osztagparancsnok idejekorán 148.
elegendő lőszerrel halmozzon fel a puskák mellé.

Tűzharc közben a löszerpótlás a málhás-állatoktól a tűzvonalba a löszervivők által történjék.

Az üres löszerrakaszok a szükséghez képest harc közben is egy altisztnek vezetése alatt a legközelebbi löszeroszlophoz küldendők. A löszeroszlopok*) beosztása és felállítása felől az osztagparancsnok folyton tájékozva legyen.

*) A géppuska-löszerral megrakott kocsikat a kocsi-szekrényen körülfutó vörös vonal teszi felismerhetővé.

IV. FEJEZET.

17. §.

Tiszteletadások és díszelgések.

Előljáró fogadására az osztag zárt vonalban állittatik fel.

Ezred (zászlóalj) kötelékben a géppuskás osztag jobbról történő fogadásnál a bal, balról történő fogadásnál a jobb szárnyon áll, 10. lépés térközre a szomszéd osztagtól.

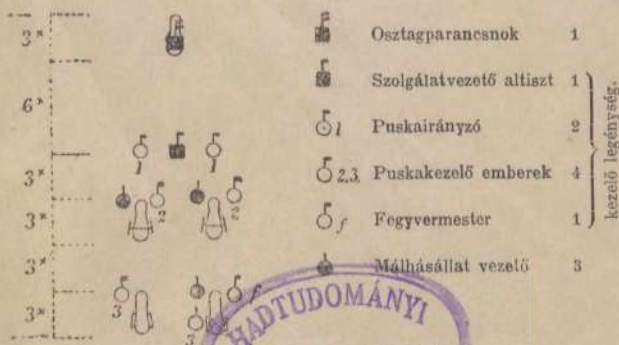
Díszmenethez az osztag — ha más nem parancsoltatik — zárt vonalban alakul.

A díszmenet szárnyán levő puskának puska-irányzója vezeti az irányt.

A parancsnok magatartására nézve fogadásnál és díszmenetnél hasonló határozványok érvényesek, mint a századparancsnok számára.

Békeállományú géppuskás osztagnak díszmenethez való alakulását a 3. ábra mutatja.

3. ábra.

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84729414

